

1562

Quaecumque incolumi religione, ac regno præstare poterat, ultro detulit; illorum cum Guisis controversias per amicos viros componendas curavit. Hac incredibili humanitate insolentiores facti, catholicam excindere religionem, prisca regni instituta evertere moliantur; arma comparant; socios sibi adiungunt; auxilia externa implorant. Hæcine Regina impune permittat, quæ majorum exemplis edocta, insita pietate nihil catholica religione antiquius habet? Illius certe animo immobilis sententia infidet, cuius potius discrimini regnum objicere, quam ut ulla, vel minima in re catholica religioni detrimentum afferatur. Itaque cum leniendo, ac ferendo malum in dies recrudescat, vim adhibere, arma comparare, frangere perditorum hominum, ac perduellium audaciam parat: cunctos Reges, ac Principes ad incendium, quod miserrime Galliam universam depascitur, extinguendum accessuros confidit. Pius Pontifex Maximus, cujus præsertim catholica religionis tuendæ partes sunt, copiis ad Avinionem coactis, ac quibuscumque potest viribus, & auctoritate presto adest. Philippus Hispaniarum Rex, ad quem mali illius contagio ob propinquum Belgium maxime pertinet, decem peditum, quatuor equitum millia pollicetur. Emanuel Sabaudia Dux tria peditum millia subsidio mittit. Carolus Lotbaringia Dux, cujus ditio pene in Gallia visceribus sita est, nihil non parat, agit, molitur. Venetam quoque Rempublicam difficillimis hisce, ac perturbatis Gallia temporibus non defuturam Carolus, Catharina mater, atque adeo regnum universum certo sibi persuadent, dum arctam Gallorum, ac Venetorum jam inde ab utriusque imperii incunabulis amicitiam mutuis officiis alitam, atque auctam, jura fœderum, consociata arma, bella gesta, relata victoriæ egregia præmia intuentur: atque, ut hæc omnia deessent, catholica religionis periculo permotam, opem amplissimo regno laturam autumant, cum illius pietatem, ac religionem contemplantur, pro qua tuenda nullos majores vestri labores, nulla pericula, nullos sumptus ullo unquam tempore reformidarint. Neque vero terrestres copias, aut instructas ad bellandum classes Regina petit; sed, qua in primis nunc Gallia indiget ad belli sumptus sustinendos, argenti vim mutuo flagitat, sine qua diu milites, atque exercitus contineri nequeunt;
quam